

LOCALITZACIÓ:

Arribats al camp de la Cadena de Fitor, cal agafar la pista de l'esquerra i a uns 650 metres de distància trobarem un trencant també a l'esquerra. Seguint per aquest trencant uns 25 metres vers el puig de la Vinyassa, a l'esquerra i a tocar el camí és situat aquest dolmen. Fàcil de trobar.

És a 260 + 10 m s.n.m.

HISTÒRIA:

Fou donat a conèixer per Manuel Cazorro i Ruiz l'any 1912. Era el quart monument megalític conegut a Fitor per aquest autor que l'havia visitat el juliol de l'any 1911 acompanyat segurament de les mateixes persones citades en la ressenya del Dolmen dels Tres Peus. El descriu i en publica la primera planta. El classifica entres els "cistos o sepultures de pedra" i apunta que havia estat cobert per un petit túmul. L'anomena Dolmen de la Roca de l'Aglà. Pere Bosch i Gimpera en un treball publicat l'any 1920 –encara que redactat abans de l'any 1919 –el classifica com un tipus intermedi entre la galeria coberta i la cista. L'any 1919 el classifica entre les cistes amb reminiscències de la galeria coberta.

L'any 1922 Antoni Rovira i Virgili reproduí la planta de Cazorro de l'any 1912.

Encara Pere Bosch i Gimpera –juntament amb Lluís Pericot i García- (1915-1920) en un treball publicat l'any 1923 repeteix la mateixa tipologia, matisant però, que en realitat no és sinó una galeria coberta escurçada.

Lluís Pericot i García en la seva tesi de l'any 1925 el classifica entre les cistes.

Josep de Calassanç Serra-Ràfols el cità l'any 1930.

Francesc Carreras i Candi el cità l'any 1940.

Lluís Pericot i García en la revisió de la seva tesi l'any 1950 repeteix allò que ja havia dit el 1925 i ara el classifica entre les cistes obertes i rectangulars.

Joan Sales en publicà dues fotografies l'any 1963 comentant –en el peu- que hi havia vestigis d'haver tingut corredor d'entrada.

Lluís Esteva i Cruañas l'excavà i el publicà amb bones planimetries l'any 1965. El classifica com una galeria de parets molt paral·leles i segurament interpretant Pericot informa que sembla que Il.larès l'excavà, la qual cosa és incerta.

Miquel Cura i Morera i Josep Castells i Camp l'any 1977 el classificaren com una galeria catalana.

L'any 1977 fou ressenyat per Joan Badia i Homs qui assenyalà l'existència de cassoles a les roques de l'entorn. També el cità l'any 1981.

Josep Tarrús i Galter, Josep Castells i Camp, Júlia Chinchilla i Sánchez i Rosó Vilardell i Pascual, l'any 1984 el classificaren com una galeria catalana petita.

L'any 1986 Josep Castells i Camp el classifica com una galeria catalana petita.

Enriqueta Pons i Brun l'any 1987 el ressenya com una galeria catalana petita.

El autors de Girona pas a pas el citaren l'any 1988.

DESCRIPCIÓ:

Es tracta d'una galeria catalana en U feta de lloses de pissarra. Del túmul artificial de tendència circular en queden restes visibles.

La seva entrada és orientada al nord-est (80° + 5°).

El monument visible amida interiorment 3 m de llarg, per 0´80 m d'ample, per 1´05 m d'altura màxima.

Cal remarcar que en diversos afloraments circumdants hi ha cassoletes rituals.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Actualment (5-V-89) el dolmen conserva la seva cambra i part del passadís format per 9 lloses a més de la coberta de la cambra "in situ". Hi ha també dues altres lloses caigudes a la vora de la cambra, vers migdia. Del túmul que devia cobrir l'estructura interna en resten testimonis vidents.

MATERIALS ARQUEOLÒGICS:

En l'excavació d'Esteva s'hi trobà un petit fragment de ceràmica basta de color vermellós. En la nostra visita hi recollírem superficialment en el túmul, tres fragments semblants.

CRONOLOGIA:

Pel tipus arquitectònic del sepulcre podem deduir que fou construït vers 2700-2000 aC.